

Nieuwe e-learning 'Dialogo onder Druk'

De leraar als regisseur van de dialoog in de klas

Foto: Hans Slegers

Maatschappelijke thema's zoals klimaatverandering, geloof, vluchtelingen en genderdiversiteit kunnen voor verhitte discussies in de klas zorgen. Best een uitdaging voor leraren. Stichting School & Veiligheid springt hierop in met de e-learning *Dialogo onder Druk*. Dit geeft leraren handvatten om gesprekken op een veilige manier te voeren. Sjoukje Mos, adviseur Inclusief Schoolklimaat bij Stichting School & Veiligheid, vertelt over het belang van het aanpakken van spanningen in de klas, en hoe deze e-learning leraren helpt om hun rol als gespreksleider te versterken.

Voor welke onderwijssectoren is de e-learning bedoeld?

"De e-learning is ontwikkeld voor leraren in de bovenbouw van het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en het mbo", begint Sjoukje. "Het richt zich breed op onderwijsprofessionals die te maken hebben met leerlingen die hun mening aan het ontwikkelen zijn en zich dus ook ongenueanceerd of grensoverschrijdend kunnen uitlaten over thema's die spelen in de maatschappij."

Waarom een e-learning?

"De e-learning maakt de theorie gemakkelijk toegankelijk." Het biedt concrete handvatten en technieken in een flexibel format. "Leraren kunnen de modules in hun eigen tempo volgen en dat biedt tevens de kans te reflecteren op waar ze zelf staan binnen bepaalde thema's", zegt Sjoukje. "Met concrete voorbeelden, animaties, filmpjes en praktische oefeningen sluit de e-learning goed aan bij de praktijk. Daarbij is de e-learning kosteloos te volgen."

Waarom is er behoefte aan een e-learning als deze?

Volgens Sjoukje ervaren veel leraren dat maatschappelijke spanningen vaker de klas binnenkomen. "Thema's als Paarse Vrijdag, de oorlog tussen Israël en Gaza, het klimaat of de vluchtelingenproblematiek komen de klas in. Een school is een spiegel van wat in de samenleving gebeurt." Deze spanningen kunnen een uitdaging vormen: "Leerlingen die vol emoties zitten, verdeeld zijn over een kwestie of zich hierdoor onveilig voelen, staan minder open voor leren. Een leraar moet dan iets met die dynamiek doen om de veiligheid en het leerklimaat in stand te houden."

Wat leren leraren in de e-learning?

De ongeveer anderhalf uur durende e-learning omvat vijf modules en een introductiestuk. "We behandelen onder andere de belevingswereld van jongeren, de invloed van sociale media, en het begrijpen van polarisatiedynamieken", vertelt Sjoukje. We belichten uitgebreid het gespreksmodel om gestructureerd de

Sjoukje Mos

dialoog aan te gaan. Ook maken we gebruik van de gesprekstechniek 'begrenzen en uitnodigen'. Deze techniek helpt leraren om grensoverschrijdend gedrag of kwetsende uitspraken aan te pakken, terwijl ze de verbinding met de leerling behouden", legt Sjoukje uit.

"Er zijn leraren die supergoed zijn in begrenzen en bijvoorbeeld leerlingen na een grensoverschrijdende opmerking de klas uitsturen. Maar daarmee ervaren de leerlingen dat ze hun mening niet mogen geven. Anderen zijn goed in uitnodigen tot dialoog, maar begrenzen niet waardoor het onveilig kan worden. Je moet op zoek naar de combinatie. Het gaat om het begrenzen van wóórden, niet van de leerlingen of de mening. Je moet de begrenzing ook toelichten door bijvoorbeeld te zeggen: 'Wat je nu zegt, sluit een hele groep mensen uit. Dat kan niet.' Maar in dezelfde adem nodig je de leerling uit om meer te vertellen over hoe die tot deze mening komt. Deze balans is essentieel om met jouw reactie een veilige sfeer in de klas te behouden en leerlingen kritisch te laten nadenken. En dat is niet gemakkelijk, daar moet je je eigen woorden voor vinden zodat het authentiek overkomt, je moet leren het rustig en helder over te brengen. En laten zien dat je oprecht nieuwsgierig bent naar wat erachter zit. Daarvoor is deze training heel zinvol."

Wat zijn de voordelen van een goede aanpak van spanning in de klas?

"Als spanningen goed worden begeleid, is dat een enorme kans voor leerlingen", benadrukt Sjoukje.

Belangstelling voor deze gratis e-learning?
Scan de QR-code

Wat vinden deelnemers

"Erg goed! Het zit mooi en overzichtelijk in elkaar en ook over de duur van de modules is goed nagedacht. Deze kennis en kunde is zeker in deze tijd onmisbaar!!"

Saar Vos, Coördinator vertrouwenspersonen, mbo Vista College

"Duidelijk en praktisch. Het geeft echt praktische handvatten hoe om te gaan met respectloze reacties van leerlingen."
Mendi van den Broek, mentor en AVO docent, Accent Praktijkonderwijs

"Ze ontwikkelen kritisch denkvermogen, leren democratische waarden, ze raken meer betrokken bij maatschappelijke onderwerpen en bouwen meer zelfvertrouwen op doordat ze leren hun mening te verwoorden. Daarmee krijgen ze ook meer inzicht in hun eigen identiteit en in hoe ze vreedzaam kunnen samenleven met mensen die anders denken."

Tegelijkertijd is het belangrijk dat leraren deze spanningen op de juiste manier aanpakken. "Een verkeerde aanpak kan voor olie op het vuur zorgen. Je moet weten hoe je moet inspringen op de dynamiek."

Wat is de rol van de leraar?

"In de e-learning vergelijken we de rol van de leraar met die van een burgemeester", zegt Sjoukje. "Je staat voor alle groepen en meningen en zorgt ervoor dat vrijheid van meningsuiting geen vrijbrief wordt voor intolerantie. Zelf helemaal neutraal blijven is bijna onmogelijk. Het gaat erom dat je leerlingen ruimte krijgen. En het sterkst is misschien wel dat de leraar zelf ook de andere kant van een eigen standpunt kan belichten, zodat ze zien dat er meerdere meningen naast elkaar kunnen bestaan." ▶

Heb je een vraag over sociale veiligheid op school?

Neem contact op met ons Adviespunt, dat is op schooldagen bereikbaar van 9.00 tot 16.00 uur.

Telefoon: 030 285 66 16

E-mail: adviespunt@schoolveiligheid.nl

Wanneer sprake is van een calamiteit, kunnen wij 24/7 een calamiteitenadviseur beschikbaar stellen. Die bereik je via het bovenstaande telefoonnummer.